

ประเด็นทางจริยธรรมและแนวทางการตัดสินใจ

(Medical ethical dilemma and Decisions Making Guideline)

โรงพยาบาลแม่สรวย

เรื่องที่ 1 แนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดผลเลือดต่าง (HIV) ระหว่างสามีภรรยาที่ได้รับการร้องขอให้ปกปิดผลเลือดคู่สมรส

ประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรม

สิทธิผู้ป่วย / การบอกความจริง / ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

แนวทางการปฏิบัติการตัดสินใจ

1. การตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีจำเป็นต้องได้รับการยินยอมด้วยวาจาหรือลงนามเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้ง เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉิน
2. การแจ้งผลตรวจ ต้องแจ้งแก่ผู้ตรวจเป็นการส่วนตัวรวมทั้งให้คำปรึกษาหลังทราบผลการตรวจ รวมทั้งการรักษาความลับอย่างเคร่งครัด
3. ในกรณีที่เกิดผลเลือดบวก ให้แจ้งผลแก่ผู้ตรวจทราบ และต้องมีการเจาะครั้งที่สอง เพื่อยืนยันผล
4. ในกรณีที่เกิดผลเลือดลบ ให้แจ้งผลแก่ผู้ตรวจทราบ ว่า “ตรวจไม่พบเชื้อเอชไอวี” แนะนำว่าควรตรวจซ้ำภายใน 1-3 เดือน หากมีความเสี่ยงในระยะตรวจไม่พบเชื้อ (Window Period)
5. ในกรณีที่เกิดผลเลือดต่างระหว่างสามีและภรรยาให้แจ้งผลเลือดแบบคู่ มี 3 รูปแบบดังนี้

วิธีที่ 1 การแจ้งผลเลือดลบก่อน และรอดูปฏิกิริยาที่ตอบสนอง แล้วจึงแจ้งผลเลือดบวกและรอดูปฏิกิริยาที่ตอบสนอง

วิธีที่ 2 แจ้งผลเลือดว่ามีความแตกต่างกัน บอกผลเลือดลบหรือผลบวกก่อนก็ได้และรอดูปฏิกิริยาที่ตอบสนอง จากนั้นให้พูดคุยกับคนที่ผลเลือดบวกก่อน

วิธีที่ 3 แจ้งผลเลือดว่ามีความแตกต่างกัน หยุดให้ผู้รับบริการพิจารณา จากนั้นชวนพูดคุยการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน การติดต่อ และการป้องกัน เพื่อประเมินเจตคติทั้ง 2 ฝ่าย และการปรับเจตคติที่ถูกต้อง แล้วจึงแจ้งผลเลือดทั้ง 2 ฝ่าย

หลังจากนั้นเปิดโอกาสให้คู่ได้มีเวลาในปรับสภาวะจิตใจกับการรับรู้ผลเลือด/พูดคุยการป้องกันการติดเชื้อ/สรุปผล

ระบบการให้คำปรึกษา

ในเวลาราชการ พยาบาลห้องคลินิกผู้ติดเชื้อ / หัวหน้างาน / หัวหน้ากลุ่มงาน
นอกเวลาราชการ หัวหน้าเวร

หลักการทางจริยธรรมที่ใช้ประกอบการตัดสินใจ

- การเคารพความเป็นอิสระ
- การทำประโยชน์แก่ผู้อื่น/การไม่ทำอันตราย
- ความยุติธรรมเสมอภาค
- การบอกความจริง
- ความซื่อสัตย์
- การพิทักษ์สิทธิแทนผู้ป่วย
- สิทธิผู้ป่วย
- จรรยาบรรณวิชาชีพ
- ขอบเขตของอำนาจหน้าที่
- สัมพันธภาพ
- ความรับผิดชอบในวิชาชีพ
- ภาพพจน์องค์กร
- กฎหมาย
- อื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

1. แนวทางปฏิบัติของแพทย์เกี่ยวกับเอชไอวี พ.ศ. 2558 ,แพทยสภา
2. คู่มือการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีโดยทางเลือกการเจาะเลือดปลายนิ้ว , สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2559
3. คู่มือวิทยาการการอบรมหลักสูตร การปรึกษาแบบคู่ การดำเนินงานผู้ชายมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพมารดา P.127-9